

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Освітня програма	48255 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48255
Назва ОП	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кизенко Олена Олександрівна, Диха Валерій Валерійович, Кузьменко Оксана Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.02.2025 р. – 14.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://office.naqa.gov.ua/v2/form-se/12868/view
Програма візиту експертної групи	blob: https://office.naqa.gov.ua/c8bcoafc-f30b-4c3a-b170-588d16b07406

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За Критеріями 1-10 визначено рівень відповідності «В». ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, яка реалізується в ОДАБА, хоча не є профільною для будівельної академії, проте відіграє важливу роль у формуванні бізнесових компетентностей фахівців, які працюватимуть у будівельній сфері. При проектуванні ОНП враховано, що будівельний бізнес має суттєві відмінності від інших видів економічної діяльності, забезпечуючи здобувачів знаннями та навичками, необхідними для ефективного управління ресурсами у специфічних умовах будівельного ринку. Програма в цілому, відповідає встановленим критеріям якості, має якісне кадрове та ресурсне забезпечення. Вона створює можливості для професійного зростання здобувачів, науково-дослідної діяльності та міжнародної співпраці. Виявлені недоліки не є критичними та можуть бути усунені протягом року, що додатково сприятиме підвищенню якості програми. Позитивні практики: – Використання студентоцентрованого підходу, що забезпечує можливість вибору дисциплін і формування індивідуальної освітньої траєкторії. – Систематичне оновлення змісту освітніх компонентів із урахуванням сучасних наукових досліджень та міжнародних стандартів. – Активна співпраця з органами влади та місцевого самоврядування та залучення викладачів та здобувачів до комплексних регіональних проєктів відновлення Одещини. – Залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності, участі в конференціях і публікаційній активності. – Розвиток міжнародного співробітництва, академічної мобільності та участь у міжнародних освітніх програмах. – Якісний добір викладачів, який забезпечується за рахунок дотримання встановлених прозорих процедур конкурсного відбору на заміщення вакантних посад. – Залучення роботодавців та експертів галузі через угоди про співпрацю, проведення гостьових лекцій тощо, зокрема, дослідників профільних установ НАН України. – Системне підвищення кваліфікації викладачів, які поєднують стажування і можливості отримання знань через інтернальну освіту під час участі у комплексних проєктах відновлення Одещини та Південного регіону в цілому. – Заохочення розвитку викладацької майстерності та рівня кваліфікації через преміювання викладачів. – Систематичний моніторинг освітніх програм із залученням здобувачів та роботодавців через систему анкетування. – Рейтингове оцінювання викладачів для підвищення якості викладання. – Підтримка та постійний розвиток культури запобігання академічному плагіату в наукових роботах. – Забезпечення достатнього рівня прозорості та публічності ОДАБА. – Академія активно залучає аспірантів та їхніх керівників до програм Erasmus+, TEMPUS, MEVLANA,. – Регулярна апробація наукових досліджень.

Недоліки

– Відсутня програма додаткового фахового вступного випробування. – Нереалізованість можливостей щодо академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти. – Недостатня конкретизація критеріїв оцінювання у силабусах деяких освітніх компонентів. – Недостатня поінформованість здобувачів про можливості отримання та зарахування окремих результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. – Обмежена кількість модулів (тем) курсів, що викладаються англійською мовою. – Міжнародна академічна мобільність викладачів є досить обмеженою. Лише окремі викладачі мають сталий досвід такої співпраці. – Відсутня стала кореляція між даними сертифікатів про підвищення кваліфікації та інноваційними технологіями, які розроблено та впроваджено за результатами підвищення кваліфікації та представлено у силабусах освітніх компонент. – Для молодих викладачів з досвідом роботи (1-5 років) інституційно не передбачено програм менторської підтримки розвитку їх викладацької кар'єри, що може ускладнювати оновлення кадрового складу та залучення перспективних фахівців. – Навчально-методичне забезпечення потребує оновлення, оновлення рекомендованих джерел, у т.ч. РП та силабуси. – Обмежена співпраця з бізнесом. – Недостатня гнучкість у процесі оновлення освітніх програм. – Недостатня деталізація механізмів аналізу даних анкетування. – Відсутня інформація на сайті академії щодо ОК за ОНП 2020 р. – Відсутність власного фахового видання з напрямку підприємництво, торгівля та біржова діяльність. – Нерівномірна інтеграція аспірантів у міжнародні дослідницькі проєкти.

Рекомендації

– Рекомендується активізувати роботу відділу міжнародних зв'язків. – Рекомендується уточнити критерії оцінювання у силабусах для всіх освітніх компонентів, забезпечивши їх деталізацію за тематичним планом і посилити прозорість визначення підсумкової кількості балів за результатами поточного оцінювання. – Рекомендується збільшити кількість курсів, що викладаються англійською мовою, для забезпечення більшої включеності до міжнародної наукової спільноти. – Рекомендується посилити інформування здобувачів щодо можливості здобуття і зарахування результатів неформальної освіти, чіткіше прописати механізми визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, з чітким їх відображенням у відповідних нормативних документах Академії. – Рекомендується розширити можливості для проходження міжнародних стажувань у дистанційному форматі і участі в спільних дослідницьких проєктах для збільшення практичного досвіду здобувачів. – Рекомендується розширити можливості міжнародної академічної мобільності для ширшого кола викладачів викладачів, сприяючи активній участі у міжнародних програмах обміну, стажуваннях та спільних дослідженнях. – Рекомендується запровадити систему моніторингу результатів підвищення кваліфікації та їхнього відображення у силабусах освітніх компонент, а також розробити інструменти стимулювання впровадження нових технологій. – Рекомендується розробити та впровадити програми менторської підтримки для молодих викладачів (1-5 років досвіду), що сприятиме їхньому професійному розвитку, адаптації в академічному середовищі та підвищенню мотивації до роботи у закладі освіти. – Рекомендується систематично оновлювати навчально-методичне забезпечення, у т. ч. й РП та силабуси до початку навчального року з урахуванням внесення змін до матеріалів ОК та актуальних джерел інформації. – Рекомендується переглядати та оновлювати нормативні документи ОДАБА відповідно до змін у чинному законодавстві, які урегульовують освітню діяльність. – Рекомендується активніше

залучати представників приватного сектору, особливо у сфері "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. – Рекомендується забезпечити гнучкість у процесі оновлення ОП. – Рекомендується розробити прозору систему моніторингу кар'єрного розвитку випускників і ефективності освітніх програм, із застосуванням конкретних сучасних методів багаторівневої обробки статистичної інформації для виявлення неочевидних інсайтів для вдосконалення освітнього процесу. – Рекомендується створення спеціального розділу в одному з власних фахових видань з напрямку економіки та управління будівельними проектами. – Рекомендується розширити співпрацю з іноземними університетами та дослідницькими центрами в дистанційному форматі, формуючи міжуніверситетські дослідницькі групи, до яких залучатимуться аспіранти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Експертна група встановила, що освітньо-наукова програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) була розроблена в умовах відсутності затвердженого стандарту вищої освіти. Освітні компоненти цієї ОНП були сформовані з метою забезпечення досягнення програмних результатів навчання (ПРН 1-9), спрямованих на формування та розвиток загальних і спеціальних компетентностей у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Наразі навчання за цією ОНП здійснюється за очною (денною) та заочною формами лише на 3 та 4 курсах. Під час спілкування з учасниками фокус-груп було підтверджено, що для досягнення ПРН використовуються різні освітні методика: лекції, практичні заняття, тренінги, кейси, виконання проєктів, наукові дослідження, а також інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, колективні, інтегративні та контекстні технології навчання. У 2023 році було розроблено нову освітньо-наукову програму «Підприємництво та торгівля», яка базується на Стандарті вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня від 22.07.2022 р. № 654 за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Ця ОНП відповідає визначеним стандартам цілям, забезпечує набуття інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей, а також досягнення програмних результатів навчання (ПРН 1-12). Вона узгоджується з 8 рівнем Національної рамки кваліфікацій та першим циклом вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Гарант ОНП підтвердив, що варіант ОНП «Підприємництво та торгівля» (2023 р.) було удосконалено з урахуванням Національної рамки кваліфікацій та рекомендацій стейкхолдерів, які надходили через звернення до гаранта (<https://odaba.edu.ua/academy/public-information/public-discussion/op-projects>).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

За ОНП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" 2020 р. та 2023 р. присвоєння професійної кваліфікації не передбачається. На момент роботи ЕГ професійний стандарт за ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що цілі ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (редакція 2020 р.) за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» сформульовані чітко та відповідають місії та цілям ОДАБА (<https://odaba.edu.ua/academy/public-information/general-regulatory-framework>). Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють теоретичними, методологічними та практичними інструментами проведення наукових досліджень, здатні створювати нові знання для розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також викладати фахові дисципліни. Основний акцент ОНП (2020 р.) зроблено на спеціальну освіту в галузі теорії та методології наукового дослідження, дослідження феноменів, явищ і проблем підприємництва,

торгівлі та біржової діяльності. Програма забезпечує вивчення теоретико-методологічних засад та вирішення актуальних проблем у цій сфері, що створює основу для розробки інноваційних рішень як у теоретичному, так і в прикладному аспекті. Щодо ОНП «Підприємництво та торгівля» (редакція 2023 р.), її цілі також сформульовані чітко та відповідають місії та стратегічним завданням ОДАБА. Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців для підприємницьких та торговельних структур, які потребують наявності ступеня доктора філософії. Випускники цієї ОНП здатні продукувати нові ідеї, вирішувати складні проблеми, проводити фундаментальні та прикладні наукові дослідження, що передбачають глибоке переосмислення існуючих знань та створення нових професійних практик. Крім того, вони можуть здійснювати наукову та педагогічну діяльність. Основні напрями ОНП «Підприємництво та торгівля» (2023 р.) охоплюють вивчення діяльності суб'єктів господарювання у підприємницьких та торговельних структурах, аналіз ризиків господарської діяльності, стратегічне управління, фінансовий менеджмент. Програма має орієнтацію на інноваційні наукові дослідження та педагогічну діяльність, що сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів, здатних до професійного розвитку та впровадження новітніх підходів у сфері підприємництва та торгівлі.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) розроблена та впроваджена в освітній процес в ОДАБА на основі урахування інтересів та потреб декілька груп стейкхолдерів, що підтверджено на фокус групах. В ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023р. <https://odaba.edu.ua/education/educ-programs/entrepreneurship-and-trade-dp>) містяться позитивні рецензії від стейкхолдерів (<https://odaba.edu.ua/academy/public-information/public-discussion/reviews-and-feedback-on-ep>). Інтереси та рекомендації здобувачів вищої освіти було враховано, що підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та проводяться через опитування на сайті ОДАБА (https://docs.google.com/forms/d/1DJfnRA_7dT_ms_TvH1WW7IynaZ_JTvtzTjX92wIDGHO/viewform?gxids=7628&edit_requested=true). Позитивним моментом є те, що опитування проходять регулярно. При зустрічі ЕГ з роботодавцями, а саме науковими установами та представником бізнесу, окремі представники цієї групи стейкхолдерів зазначили, що їх рекомендації, надані під час попереднього розгляду проекту ОП було враховано при формуванні ПРН та додаткових спеціальних компетенцій, в тому числі, що стосується: впровадження ОК «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Бізнес-аналітика в економічних дослідженнях», «Математичні методи і моделі в економічних дослідженнях». З боку академічної спільноти та на засіданнях кафедри від НПП ОДАБА, провідних фахівців з наступних ЗВО: від Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, Київського національного університету технологій та дизайну, Хмельницького національного університету та ін. було внесено ряд пропозицій що вдосконалення ОП щодо посилення ОК «Наукові проблеми економічної діяльності», ОК «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів». Участь викладачів у щорічних конференціях різних рівнів дозволяє регулярно обговорювати з колегами шляхи щодо удосконалення ОП в майбутньому (<http://ep-ogasa.od.ua/category/konf/>). Отже, можна свідчити, що позиції та потреби стейкхолдерів ОДАБА при формуванні цілей та результатів навчання ОП враховуються.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Грунтуючись на результатах вивчення документів та проведених співбесідах з окремими групами стейкхолдерів, можна констатувати, цілі ОНП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" (2020 р.) та ОНП «Підприємництво та торгівля» (2023 р.) та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту «Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2026 роки» (<https://oblrada.od.gov.ua/odeska-oblast/strategichni-ta-programni-dokumenty-oblasti/pro-zatverdzhennya-strategiyi-rozvytku-odeskoji-oblasti-na-period-2021-2027-rokiv/>). Основними напрямками якої є розвиток транспорту, міжнародна торгівлі, будівництва. Тому підготовка фахівців за ОНП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" (2020 р.) та ОНП «Підприємництво та торгівля» (2023 р.) є актуальною. При спілкуванні із ЕГ роботодавці запевнили, що потреба у таких спеціалістах існує. Та проявили зацікавленість в подальшому працевлаштуванні. ЕГ підтверджено на зустрічі з менеджментом ЗВО, що при розробці та подальшому удосконаленні ОНП було вивчено та використано досвід ряду вітчизняних та закордонних практик реалізації аналогічних освітніх програм в частині формування переліку обов'язкових та вибіркових компонент, а також їх змістовного наповнення. Зокрема, серед вітчизняних: КНЕУ ім. В.Гетьмана, Національного університету «Одеська політехніка», факультету економіки та права Університету Пітешти (Румунія) Осієцького університету Йосипа Юрая Штрессмайера, Факультету туризму та сільського розвитку в Пожезі (Хорватія); Факультету права, адміністрування та економіки Вроцлавського університету (Польща), Університету Західної Аттики (Греція), Політехнічного університету у м. Валенсії Державної вищої техніко-економічної школи імені Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам за критерієм 1. Цілі ОНП сформульовані достатньо чітко та в цілому відповідають місії та стратегії ОДАБА. При перегляді ОП враховуються інтереси та рекомендації різних груп стейкхолдерів. При розробленні ОНП було враховано тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. ОК ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. та ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р сформовані, форми та методи навчання таким чином, щоб забезпечити досягнення ПРН. ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 1.

Недоліки

За критерієм 1 недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. та ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р та вивчення навчального плану 2020 р., 2023 р та співставлення з вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», який був взятий за основу розробниками ОНП, для третього (освітньо-наукового) рівня і Закону України «Про вищу освіту» свідчить: обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів, а також структура і зміст навчального плану знаходяться у відповідності один до одного та до вимог законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Обсяг ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) складає 240 кредитів, з яких освітня складова складає 50 кредитів, а саме обов'язкова компонента – 36 кредитів (72%); вибіркова компонента – 14 кредити (28%). Науково-дослідна складова складає 190 кредитів. Обсяг ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р складає 240 кредитів, з яких освітня складова складає 56 кредитів, а саме обов'язкова компонента – 42 кредитів (75%); вибіркова компонента – 14 кредити (25%). Науково-дослідна складова складає 184 кредити. ПРН 1-9 ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) містять компоненти підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та відповідає спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для третього (освітньо-наукового) рівня. ПРН 1-12 ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р містять компоненти підприємництва та торгівлі, що відповідає спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» для третього (освітньо-наукового) рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Вивчивши ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) та навчальну програму 2020 р., ЕГ дійшла висновку, що ОНП структурована: містить блок «Обов'язкові складова», який розподілений на Обов'язкові компоненти (ОК1-ОК6), Вибіркові компоненти (ВК1-ВК3) та «Науково-дослідна робота». Щодо ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р., ЕГ дійшла висновку, що ОНП структурована: містить блок «Обов'язкові складова», який розподілений на Обов'язкові компоненти: загальні компоненти (ОК1-4), спеціальні компоненти (ОК5-ОК10), практична підготовка (ОК11), Наукова складова (ОК12); вибіркові компоненти: Загальні компоненти (ВК1) та Спеціальні компоненти (ВК2-ВК4). Аналіз Матриці відповідностей та змісту робочих навчальних програм дисциплін та силабусів засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами компетенцій та програмних

результатів навчання ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) та ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р. Структурно-логічна схема вибудовує взаємозв'язок вивчення дисциплін, як обов'язкових, так і вибіркових. В цілому, вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонент ОНП є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН, а вибіркові компоненти ОП – посилити їх.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ дійшла висновку, що змістовне наповнення ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. відповідає предметній області визначеній для ОНП спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Всі ПРН 1-9 цієї предметної області забезпечуються дисциплінами, які включені до обов'язкової складової ОНП. Змістовне наповнення ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р. відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Предметна область ОП забезпечена в контексті реалізації ПРН. ПРН 1-12 забезпечено обов'язковими ОК, які поділяються на: загальні компоненти (15 кредитів), спеціальні компоненти (18 кредитів), практичної підготовки (9 кредитів), вибіркові компоненти (14 кредитів) та наукова складова (184 кредити). Вибіркові дисципліни сприяють розширенню загальнонаукових знань, оволодінню спеціальними методиками та технологіями, необхідними для ефективної наукової діяльності. ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. та ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р. не є міждисциплінарною.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Процедури вибірковості та формування ІОТ в ОДАБА враховано в ряді положень: Положення про індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, Положення про організацію вивчення вибіркових компонент начального плану, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ОДАБА (<https://odaba.edu.ua/postgraduate/provisions-level-of-higher-education>). У питанні організації формування індивідуальної траєкторії забезпечується свобода здобувачів щодо вибору – необхідно обрати з загальних компонентів та професійних компонентів, що здійснюється шляхом заповнення анкети, яка подається до аспірантури. Здобувачі під час опитування відмітили, що основним джерелом інформації про дисципліну є робоча навчальна програма та силабуси, що розміщені на сайті академії (<https://odaba.edu.ua/education/education-programs/entrepreneurship-and-trade-dp/list-of-educational-components-entrepreneurship-and-trade-dp>), та що процедура вибору є зручною та зрозумілою. Отже, можна свідчити, що в ОДАБА вжито заходи для того, щоб гарантувати право здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Згідно з освітньо-науковою програмою (ОНП) 2020 року, практична підготовка реалізується через ОК6 «Педагогічна практика» (3 кредити ЄКТС) та ОК2 «Іноземна мова», ОК4 «Науковий стиль мови і письма», ВК1 (4,7 кредити). ОК 6 регламентується Положенням про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (<https://odaba.edu.ua/postgraduate/provisions-level-of-higher-education>). Процедура проходження практики, викладена в Положенні, була підтверджена викладачами. Під час інтерв'ювання здобувачів ОНП 2020 року вони підтвердили, що проходили педагогічну практику на кафедрі ОДАБА. Практика проводиться на третьому курсі, у 6-му семестрі. В ОНП 2023 року практична підготовка представлена обов'язковим компонентом ОК1-ОК11, а особливо ОК11 «Педагогічна практика». Організація та проведення практики здійснюється під керівництвом наукового керівника здобувача. Даний компонент має обсяг 9 кредитів ЄКТС і є обов'язковим у навчальному плані. Практика сприяє формуванню необхідних навичок для професійної та науково-дослідної діяльності здобувачів. Під час інтерв'ювання здобувачів ОП було підтверджено, що вони виконували різні види практичних робіт, ознайомилися з реальним станом справ, формували висновки, застосовуючи кейс-метод і метод аналізу ситуацій, а також проходили педагогічну практику.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» третього рівня вищої освіти дозволяє випускникам ОДАБА набути таких соціальних навичок, як генерувати нові ідеї (креативність), проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до роботи в команді та лідерства під час реалізації досліджень, здатність приймати обґрунтовані

рішення, розробляти та управляти проектами. Аналіз змісту ОК та спілкування з викладачами і здобувачами свідчить, що під час опанування ЗК1-ЗК 5 (ОК1, ОК 5, ОК6); ЗК2, ЗК3 (ОК1, ОК3, ОК4); ЗК1, ЗК 5 (ОК1, ОК 3), ЗК 2 (ОК2) розвиваються комунікативні та презентаційні навички, в т.ч. й іноземною мовою., так і через застосування сучасних форм і методів навчання, а також організацію самостійної роботи, проявлення себе у студентському житті ОДАБА, так Щербіна О. входить до ради молодих вчених від ННІ БІТ.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Згідно відомостей про самооцінювання, нормативні документи академії, а саме Принципами планування освітньої діяльності в Академії (https://odaba.edu.ua/upload/files/Printsipi_planuvannya_NP_2021.docx.pdf), Положення про організацію освітнього процесу (https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2.pdf) загальний обсяг кредитів за програмою 240 (1 кредит – 30 год.). З розкладом та графіком навчально процесу здобувачі можуть переглянути на сайті академії (<https://odaba.edu.ua/postgraduate/timetable-of-classes>). Згідно НП 2020 ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» обсяг ОНП складає 240 кредитів (7200 годин), тривалість навчального року 52 тижні на 1,2,3 курсі і 44 тижні на 4 курсі, що відповідає вимогам внутрішнього Положення. На фокус-групах зі здобувачами даної ОП було встановлено, що їх задовольняє реальне навантаження і вони не мають потреби щодо зміни розкладу або його перерозподілу; тому усні пропозиції щодо зміни не подавали. Аналіз обсягу ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2020 р. та ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 та її окремих освітніх компонентів і співвідношення аудиторної та самостійної роботи дає змогу стверджувати, що фактичне навантаження здобувачів відповідає нормативним вимогам, допомагає досягати цілі ОНП та здатне забезпечити досягнення ПР навчання.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) та забезпечується проведенням педагогічної практики на кафедрах академії. Зокрема, такі викладачі, як Теорло Н.А. та Щербіна О.С., працюють в академії, що підтверджує практичну складову програми. Усі аспіранти мають досвід практичної роботи у сфері підприємництва, а теми їхніх дисертаційних досліджень тісно пов'язані з їхнім професійним досвідом, що дозволяє їм застосовувати отримані знання в реальних умовах бізнес-середовища. Підготовка здобувачів ОНП за дуальною формою освіти не здійснюється. Водночас, під час фокус-групи з адміністрацією академії було зазначено, що заклад підтримує розвиток цього напрямку та вважає його перспективним. Під час аудіювання зі стейкхолдерами було відзначено високий рівень зацікавленості роботодавців у майбутніх випускниках, що підтверджує актуальність освітньої програми та її відповідність потребам ринку праці

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року ОК 1 (Технології прогнозування і стратегії розвитку будівельного підприємств) та ВК 1.4 (Управління науковими та інноваційними проектами. Відповідно до ВСА щодо позиції сталого розвитку до 2030 р. ОК ОНП «Підприємництво та торгівля» 2023 р. передбачає врахування п'яти цілей: цілей 4, 8, 12, 17, що забезпечують ОК 4, 7, 8, 9 ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає за критерієм 2 з недоліками, що є не суттєвими. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії та надає умови для практичної підготовки здобувачів і набуття ними соціальних навичок. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів третього рівня, є відповідним для досягнення цілей і ПРН. ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» вищої освіти ступеня доктора філософії відповідає за критерієм 2.

Недоліки

За критерієм 2 недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному сайті ОДАБА оприлюднено ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ Одеської державної академії будівництва та архітектури в 2024 році https://odaba.edu.ua/upload/files/Pravila_priiому_do_aspiranturi_ODABA_v_2024_rotsi_zi_zminami_ta_dopovnennyami.pdf Вони містять: 1. Загальні вимоги щодо прийому до аспірантури, перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом до аспірантури ОДАБА у 2024 році, серед яких і 076 спеціальність «Підприємництво та торгівля». 2. Порядок комплектування, основні завдання та обов'язки предметних комісії. 3. Організація роботи з прийому документів. У даному розділі представлено інформацію про прийом документів для зарахування для здобуття ступеня доктора філософії, етапи вступної кампанії із прописаними датами. 4. Організація конкурсного відбору. У даному розділі прописано інформацією про порядок вступних випробувань, формулу розрахунку конкурсного бала вступника. Ознайомлення із оприлюдненими Правилами прийому на навчання в аспірантуру дає підстави стверджувати, що вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Також на сайті доступна інформація про потенційних керівників, їх наукові напрями досліджень. Оприлюднено контактні дані, адреса, телефон. Також наявний телефон психолога-консультанта.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Для вступу до аспірантури за ОНП визначено два вступних випробування – іспит з іноземної мови та фаховий іспит. Конкурсний бал обчислюється як сума результату за два вступні іспити, помножені на відповідні вагові коефіцієнти (k) та плюс додаткові бали (за наявності). ПРОГРАМА фахового вступного випробування зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (освітньо-наукова програма підготовки Підприємництво, торгівля та біржова діяльність) https://odaba.edu.ua/upload/files/Program_076_fah_ispit_obed_2.pdf містить питання з дисциплін: економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, критерії оцінювання, перелік рекомендованих джерел. Кількість питань для підготовки до фахового іспиту є не значним (по 10 запитань з дисциплін, які виносяться для підготовки вступникам). До того ж, на першій сторінці перелік питань не відображається. Перелік рекомендованої літератури (2009 р., 2011 р.), потребує оновлення. То того ж, із 11 рекомендованих джерел, 2 джерела – російськомовні. ПРОГРАМА вступного випробування з іноземної мови зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність https://odaba.edu.ua/upload/files/Program_076_inoz_mova_obed_2022.pdf містить опис завдань з іноземної мови, критерії оцінювання та літературу. Програма вступного випробування з іноземної мови не містить необхідних завдань / програми для підготовки. Відображено лише зразки завдань / білета на одній сторінці (з англійської, німецької та французької мов). Рекомендована література 1997, 1998, 2001, 2005 рр., потребує оновлення. Згідно ПРАВИЛ ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Pravila_priiому_do_aspiranturi_ODABA_v_2024_rotsi_zi_zminami_ta_dopovnennyami.pdf для вступників інших галузей знань передбачено додатковий іспит. Програма додаткового фахового вступного випробування на сайті з ОНП не відображена. Також вступникам зараховуються додаткові бали (за наявність публікацій, перемогу в конкурсах), які прописані у Правилах. У ході спілкування Гарант та представник приймальної комісії надали інформацію, що для вступників даної ОПП в якості додаткового фахового випробування була співбесіда. Під час зустрічі один із здобувачів надав інформацію, що проходив співбесіду.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної

мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема за програмами академічної мобільності регулюється в ОДАБА Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_1.pdf Визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень аспірантів, прийнятої у країні ЗВО-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS. Згідно з Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу у рамках національної кредитної мобільності зарахування кредитів здійснюється у відповідності до надбаних компетентностей та кваліфікацій, на підставі поданих документів про виконання освітньої програми (академічна довідка, виписка із заліково-екзаменаційних відомостей) здобувача. Якщо іноземний громадянин планує продовжити освіту в Україні, йому необхідно пройти процедуру визнання документів про освіту (ностріфікацію). Інформація про ностріфікацію освітніх документів відображена на сайті <https://odaba.edu.ua/foreign-students/for-student/nostrification-of-documents> Визнання іноземних дипломів в ОДАБА можливо після процедури ностріфікації за відповідною процедурою. Під час зустрічей з'ясовано, що здобувачам надається інформація про діючі програми академічної мобільності та стажування через соціальні мережі, через наукових керівників, проте наразі здобувачі не беруть у них участі. Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів начальник відділу міжнародних зв'язків зазначила, що відділ також інформують здобувачів про можливості академічної мобільності; і що наразі планується започаткування співпраці з потенційними міжнародними партнерами. ЕГ фіксує, що практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на ОНП не було. Тому зафіксувати дієвість практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема в рамках академічної мобільності, не є можливим.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ОДАБА регулюються Положенням «Порядок визнання результатів неформального та/або інформального навчання» https://odaba.edu.ua/upload/files/Poryadok_viznannya_rezultativ_neformalnogo_ta_abo_informalnogo_navchannya.pdf У Положенні прописано процедуру визнання результатів: Загальні положення (розділ 1); Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання (розділ 2); Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання (розділ 3); Процедура визнання та зарахування результатів неформального та/або інформального навчання (розділ 4). Представлено зразок заяви на визнання результатів, зразок Декларації про попереднє навчання, а також Відомість про Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Гарант повідомила, що надають здобувачам інформацію про можливості проходження навчання на різних платформах; визнання результатів можливе: 1) зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті безпосередньо НПП; 2) створюється комісія для перезарахування. Під час зустрічі із здобувачами останніми підтверджено обізнаність щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Проте, останні також зазначили, що вони не виявили бажання перезараховувати результати, отримані у неформальній освіті. Тобто, практики застосування вказаних вище правил на ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

З урахуванням наведених фактів та доказів щодо доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання, що виражаються в оприлюднених правилах вступу до ОДАБА, які не містять дискримінаційних положень; урегульованих правилах щодо академічної мобільності учасників освітнього процесу; урегульованих правилах визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, а також рекомендаціях по підкритеріях, ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню «В» за 3-м критерієм. Інноваційні практики та унікальний досвід за ОНП не виявлені.

Недоліки

Відсутня програма додаткового фахового вступного випробування. Нереалізованість можливостей щодо академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти, недостатність наданих пропозицій, які б зацікавили здобувачів. Інформація про неформальну освіту, про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, потребує більш чіткого представлення та роз'яснення для усіх учасників освітнього процесу.

Рекомендації

У Програмі фахового вступного випробування доцільно дати ширший перелік питань для підготовки. Перелік рекомендованої літератури потребує оновлення. Російськомовні джерела необхідно видалити із переліку рекомендованих. У Програмі вступного фахового випробування з іноземної мови доцільно відобразити перелік питань, завдань для підготовки, а не лише зразок екзаменаційного білета. Перелік літератури потребує оновлення. Розробити, оновити Програми вступного випробування. Розмістити на сайті ОДАБА. Термін виконання: до початку вступної кампанії 2025 року. Виконавці: відповідальні науково-педагогічні працівники за відповідні освітні компоненти. Оприлюднення на сайті: відповідальними особами ОДАБА. Активізувати роботу відділу міжнародних зв'язків. Забезпечити донесення інформації, актуальних пропозицій представниками міжнародного відділу, НПП до здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОНП, про програми академічної мобільності (внутрішньої та в закордонних ЗВО) в терміни, достатні за часом для оформлення відповідних документів. Провести навчально-методичний захід / семінар для здобувачів на предмет роз'яснення інформування про курси/платформи для отримання неформальної освіти та роз'яснення правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (на початку семестру).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ЕГ встановила, що освітній процес за освітньо-науковою програмою (ОНП) "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" відповідає вимогам чинного законодавства України. Методи, засоби та технології навчання сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання, визначених у освітній програмі. Зокрема, навчальний процес організовано відповідно до принципів компетентнісного підходу, що забезпечує формування у здобувачів необхідних знань і навичок для наукової та професійної діяльності. Використовуються сучасні освітні технології, зокрема проблемно-орієнтоване навчання, дискусії, кейс-метод, мозковий штурм тощо. Дослідницька діяльність є невід'ємною складовою освітнього процесу. Крім того, навчання поєднується з дослідженнями шляхом виконання наукових проєктів та участі у конференціях та інших наукових заходах. Забезпечується відповідність студентоцентрованому підходу шляхом формування індивідуальної навчальної траєкторії через надання здобувачам можливості обирати дисципліни з каталогу вибіркових компонентів, пропонувати для обговорення тему дисертаційної роботи та вносити пропозицію на розгляд кафедри щодо призначення наукового керівника відповідно до спільності наукових інтересів. Освітній процес є гнучким: передбачена можливість дистанційного навчання через навчальні сервіси Google (Google Classroom, Meet). Навчальні матеріали зберігаються у хмарному сховищі Google Диск, що гарантує їх доступність для здобувачів, які мають корпоративний аккаунт Google, який безкоштовно надається Академією. Силабуси дисциплін є у вільному доступі на вебсайті Академії. Також передбачена процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, в Академії затверджено відповідно положення про визнання результатів неформальної освіти «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Одеської державної академії будівництва та архітектури». Під час відео-зустрічей зі здобувачами та викладачами ЕГ підтвердила, що принципи академічної свободи реалізуються шляхом надання викладачам можливості обирати методи навчання, формувати зміст дисциплін, вносити зміни до робочих програм та впроваджувати інноваційні підходи до навчання. Дискусії та відкриті обговорення проблемних питань є частиною навчального процесу, що сприяє формуванню критичного мислення. Здобувачі мають змогу реалізовувати своє право на академічну мобільність, що регулюється відповідними положеннями. Регулярні опитування, які на постійній основі проводить Академія, підтверджують, що, в цілому, здобувачі задоволені якістю освітнього процесу. Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів відповідно до сучасних наукових досліджень та міжнародних практик, зокрема завдяки участі у міжнародних академічних програмах (Erasmus+, Mevlana тощо). Академічна мобільність не є поширеною серед здобувачів, проте, вони мають таку можливість, а Академія має положення щодо визнання результатів навчання, отриманих у рамках академічної мобільності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ встановила, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів через Силабуси, які розміщено у вільному доступі на вебсайті Академії, та під час навчальних занять безпосередньо у комунікації з викладачем. Також це інформування забезпечується через систему навчально-методичного забезпечення, що включає робочі програми навчальних дисциплін та силабуси. Інформація про освітні компоненти міститься у відкритому доступі на офіційному вебсайті Академії, а також у внутрішній інформаційній системі, що дає змогу здобувачам вищої освіти та викладачам легко ознайомлюватися з актуальними документами. Робочі програми та силабуси містять детальну інформацію про навчальні результати, зміст дисциплін, рекомендовану літературу, проте порядок оцінювання у методичних матеріалах за більшістю освітніх компонент, особливо вибіркової складової, подається дуже узагальнено: визначено лише види контролю та формальна кількість таких заходів, проте не зрозуміло за якими темами (модулями) які види контролю проводяться і яка диференціація балів відповідно до окремих тем навчальних дисциплін. Виключення може становити така ОК як "Математичні методи і моделі в економічних дослідженнях" (ОНП 2020 року), де система оцінювання пояснена більш розгорнуто, ніж в силабусах інших ОК. Ця інформація є доступною як у друкованому вигляді, так і в електронній формі у хмарному сховищі GoogleДиск ЕГ встановила під час дослідження нормативної бази, що доступ до навчальної інформації для здобувачів регламентується такими положеннями Академії, як "Положення про організацію освітнього процесу в ОДАБА", "Положенням про підготовку здобувачів третього наукового ступеня доктора філософії та доктора наук в ОДАБА", а також "Положення про систему оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти". Ці документи визначають процедури надання інформації здобувачам та критерії оцінювання їх знань. На онлайн зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що на початку викладання всіх дисциплін викладачі надають повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Також, у разі виникнення питань або при необхідності окремих уточнень здобувачі можуть отримати від викладачів індивідуальні роз'яснення. Окремо в силабусах не прописано механізм зарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті, проте, в нормативних документах ЗВО механізм зарахування курсу за результатами неформальної освіти прописано. На даній ОНП випадків перезарахування вивчення дисциплін в цілому за результатами неформальної освіти не було. Опитування здобувачів показало, що неформальна освіта не користується популярністю серед здобувачів

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

За результатами вивчення документів та відповідей учасників фокус-груп ЕГ встановила, що ОДАБА забезпечує на високому рівні ефективне поєднання навчального процесу з дослідницькою діяльністю при реалізації ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Академія активно підтримує навчання, засноване на дослідженнях, через практикоорієнтоване навчання в межах окремих дисциплін, участі в міждисциплінарних проєктах відновлення руйнувань Одеського регіону внаслідок військової агресії РФ (в частині обґрунтування та складання кошторисів проєктів відновлення), написання тез доповідей на наукові конференції та статті у наукових виданнях. Зокрема, освітній компонент ОК4 «Науковий стиль мови і письма» (ОНП 2020 року) спрямований на розвиток дослідницьких навичок здобувачів, включаючи аналіз наукових джерел, формування гіпотез та застосування методів досліджень, оприлюднення досліджень англійською мовою. Під час зустрічей з і здобувачами ЕГ підтвердила, що здобувачі активно долучаються до комплексних науково-дослідних тем у межах дослідницьких груп, таких як «Науково-методичне супроводження просторового розвитку регіональних соціально-економічних систем» (№ держреєстрації 0116U005081), що дає їм змогу до результатів формальної освіти додавати результати інформальної освіти в процесі наукових дискусій інтердисциплінарного характеру, інтегруватися у науковий процес та брати участь у розробці новітніх досліджень. Значна увага приділяється активній публікаційній діяльності, що включає підготовку та розміщення статей у фахових виданнях України категорії «Б» та міжнародних рецензованих журналах. Викладачі кафедри, зокрема к.е.н., доц. Пандас А.В. та д.е.н., проф. Голубович І.В., активно залучають здобувачів до наукової роботи та консультують їх щодо підготовки статей та досліджень. Також забезпечується підтримка довгострокової співпраці здобувачів з науковими керівниками, які надають консультації щодо проведення досліджень та їх публікації. Таким чином, поєднання навчального процесу з дослідженнями в ОДАБА забезпечує високий рівень наукової підготовки здобувачів відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час вивчення документів та проведення онлайн-зустрічей ЕГ встановила, що викладачі ОДАБА систематично оновлюють зміст освітніх компонентів, враховуючи наукові досягнення та сучасні практики у відповідній галузі. Це відбувається завдяки активній участі в міжнародних академічних програмах, зокрема Erasmus+ та Mevlana, співпраці з бізнесом та державними установами в проєктах відновлення Одещини. Отримані результати інтегруються в навчальний процес, що забезпечує актуальність змісту дисциплін відповідно до вимог ринку праці та останніх досліджень. Робочі програми навчальних дисциплін переглядаються та оновлюються відповідно до результатів наукових досліджень, що проводяться в академії, а також на основі аналізу сучасних методичних рекомендацій і професійних стандартів. Особлива увага приділяється впровадженню нових освітніх технологій, зокрема інтерактивних методів навчання, що дозволяє адаптувати освітній процес до сучасних викликів. ЕГ під час онлайн зустрічі встановила, що науково-педагогічні працівники активно беруть участь у міжнародних наукових конференціях, результати яких безпосередньо впливають на вдосконалення змісту навчальних курсів. Крім того,

реалізуються міждисциплінарні дослідження, зокрема у сфері будівництва та урбаністики, які спрямовані на розробку нових підходів до просторового розвитку міст. Академія бере активну участь у комплексних проєктах відбудови Одеси, які розробляються для ліквідації наслідків війни, зокрема у дослідженнях щодо відновлення міської інфраструктури та стійкості забудови. Підтримується інтеграція теоретичних знань із практичними кейсами, що забезпечується через співпрацю з роботодавцями та іншими стейкхолдерами та залученням практиків до навчального процесу. Таким чином, постійне оновлення змісту освітніх компонентів в ОДАБА відбувається за рахунок наукових досягнень, сучасних міжнародних практик та активної інтеграції інноваційних підходів до викладання. Це гарантує відповідність освітнього процесу сучасним вимогам і сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що навчання, викладання та наукові дослідження в ОДАБА тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності як за освітньою програмою, так і на рівні закладу вищої освіти. Викладачі та здобувачі активно беруть участь у міжнародних академічних програмах, таких як Erasmus+, Mevlana тощо, що сприяє впровадженню найкращих світових освітніх практик у навчальний процес. Академія співпрацює з європейськими та міжнародними університетами, що дозволяє здобувачам долучатися до програм академічної мобільності та реалізовувати власні дослідницькі проєкти у міжнародному середовищі. Важливим напрямом інтернаціоналізації є залучення викладачів до міжнародних наукових конференцій, дослідницьких проєктів і програм підвищення кваліфікації за кордоном. Зокрема, результати досліджень, проведених у межах міжуніверситетських партнерств, впроваджуються у навчальні програми, збагачуючи їх новими методологічними підходами та сучасними практиками. ОДАБА бере активну участь у міжнародних грантових програмах, зокрема у проєктах Європейської комісії, що дозволяє фінансувати наукові дослідження та інноваційні розробки у сфері економіки, підприємництва та будівництва. У рамках академічної мобільності викладачі, зокрема, д.е.н., проф. Окландер Т.О., к.е.н, доц. Пандас А.В. та ін, проходять стажування за кордоном, беруть участь у міжнародних освітніх форумах та обмінюються досвідом з колегами з інших країн. Інтернаціоналізація також проявляється у впровадженні окремих модулів та тем курсів англійською мовою та створенні умов для вивчення та підвищення викладачами рівня англійської мови, що розширює можливості співпраці з академічною спільнотою за кордоном. Таким чином, інтернаціоналізація в ОДАБА є стратегічним пріоритетом, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу, розвитку наукових досліджень та інтеграції закладу у світову освітню спільноту.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес за програмою "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", в цілому, відповідає сучасним вимогам якості вищої освіти. Використання студентоцентрованого підходу, можливість вибору дисциплін та індивідуальних освітніх траєкторій сприяють підвищенню мотивації здобувачів. Викладачі систематично оновлюють зміст освітніх компонентів, інтегруючи результати актуальних наукових досліджень та міжнародного досвіду. Інтерактивні методи, практикоорієнтоване навчання та залучення здобувачів до дослідницької роботи підвищують якість підготовки фахівців. Активна участь в академічній мобільності та міжнародних освітніх проєктах створює сприятливі умови для розвитку конкурентоспроможних спеціалістів. Позитивні практики: Використання студентоцентрованого підходу, що забезпечує можливість вибору дисциплін і формування індивідуальної освітньої траєкторії. Систематичне оновлення змісту освітніх компонентів із урахуванням сучасних наукових досліджень та міжнародних стандартів. Активна співпраця з органами влади та місцевого самоврядування та залучення викладачів та здобувачів до комплексних регіональних проєктів відновлення Одещини. Активне залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності, участі в конференціях і публікаційній активності. Розвиток міжнародного співробітництва, академічної мобільності та участь у міжнародних освітніх програмах.

Недоліки

Недостатня конкретизація критеріїв оцінювання у силабусах деяких освітніх компонентів. Недостатня поінформованість здобувачів про можливості отримання та збереження окремих результатів навчання, здобутих в неформальній освіті. Обмежена кількість модулів (тем) курсів, що викладаються англійською мовою. Потреба у розширенні можливостей для здобувачів проходження міжнародних стажувань в дистанційному форматі та участі у спільних дослідницьких проєктах.

Рекомендації

Рекомендується уточнити критерії оцінювання у силабусах для всіх освітніх компонентів, забезпечивши їх деталізацію за тематичним планом і посилити прозорість визначення підсумкової кількості балів за результатами

поточного оцінювання. Рекомендується збільшити кількість курсів, що викладаються англійською мовою, для забезпечення більшої включеності до міжнародної наукової спільноти. Рекомендується посилити інформування здобувачів щодо можливості здобуття і зарахування результатів неформальної освіти, чіткіше прописати механізми визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, з чітким їх відображенням у відповідних нормативних документах Академії. Потрібно розширити можливості для проходження міжнародних стажувань у дистанційному форматі і участі в спільних дослідницьких проєктах для збільшення практичного досвіду здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ОДАБА урегульовані Положенням про порядок звітування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії про виконання індивідуального плану наукової роботи https://odaba.edu.ua/upload/files/POLOZHENNYA_pro_poryadok_zvituvannya_zdobuvachiv.pdf Положенням про організацію освітнього процесу в ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2.pdf Положенням про систему оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_sistemu_otsinyuvannya_znan.pdf Порядок та критерії оцінювання навчальної дисципліни наведені в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах. РП, силабуси, розклад заліково-екзаменаційної сесії, графік навчального процесу оприлюднюються <https://odaba.edu.ua/postgraduate/timetable-of-classes> <https://odaba.edu.ua/postgraduate/schedule-of-sessions> <https://odaba.edu.ua/education/educ-programs/entrepreneurship-and-trade-dp> Оцінювання здобувачів третього рівня вищої освіти з ОК відбувається за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Результати виконання навчального плану контролюються відділом аспірантури і докторантури і щосеместрово фіксуються. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння здобувачами окремих тем (модулів) ОК. З ОК передбачені різнорівневі завдання, які містять тестові питання, питання на відтворення конкретної навчальної інформації практичного застосування отриманих знань, питання проблемного характеру, що дає можливість оцінити досягнення ПРН. Семестровий (підсумковий) контроль проводять у формі, визначеній навчальним планом (екзамен, залік) у терміни, передбачені Графіком навчального процесу. Розклад екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті академії <https://odaba.edu.ua/postgraduate/schedule-of-sessions>. Педагогічна практика (обсягом 9 кр.) дозволяє отримати необхідні компетенції для продуктивної фахової діяльності. За результатами спілкування із здобувачами та НПП ЕГ фіксує, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти атестація здобувачів освітнього ступеня доктор філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії передбачають, що дисертація є самостійним розгорнутим дослідженням. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Процедура та організація атестації в ОДАБА урегульована. Тимчасове положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ОДАБА наведено на сайті ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/ODABA_Polozhennya_pro_poryadok_prisudzhennya_PhD.pdf. Щорічна атестація полягає у заслуховуванні звітів аспірантів. Звіт про виконання індивідуального плану роботи здобувача заслуховується на засіданнях кафедри в кінці кожного року навчання; затверджується за умови виконання ними освітньої складової та публікації результатів власного наукового дослідження, підготовки частини дисертації; ухвалюється і надається пропозиція щодо переведення здобувача на наступний рік навчання. Підсумкова атестація здобувачів здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення публічного захисту дисертації <https://odaba.edu.ua/science/sac-for-awarding-the-deg.-of-doctor-of-philosophy> Перед публічним захистом проводиться також представлення дисертації на випусковій кафедрі та проведення попередньої експертизи дисертації. Під час зустрічі здобувачі зазначили про постійну інформаційну, організаційну, консультативну та моральну підтримку з боку наукового керівника, що допомагає їм успішно проходити щорічні атестації.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження в ОДАБА врегульовано: Положенням про систему оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_sistemu_otsinyuvannya_znan.pdf ; Положенням про організацію освітнього процесу в ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2.pdf ; Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій в ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_vregulyuvannya_konfliktnih_situatsiy.pdf ; Антикорупційною програмою академії <https://odaba.edu.ua/upload/files/Antikorupcyyna-programa-akademiyi-1.pdf> Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_upovnovazhenu_osobu_z_pitan_zapobigannya_ta_viyavlennya_koruptsii.pdf ; Посадовою інструкцією уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Posadova_instruktsiya_upovnovazhenogo_z_pitan_zapobigannya_ta_viyavlennya_koruptsii.pdf Графік проведення екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті (<https://odaba.edu.ua/postgraduate/schedule-of-sessions>) не пізніше ніж за місяць до початку сесії. ЕГ на основі ознайомлення із нормативними документами ОДАБА фіксує, що прописані правила проведення контрольних заходів охоплюють процедури запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій, визначають порядок оскарження результатів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів, відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінювання. Здобувач також має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри (не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів). Окрім цього, ЕГ фіксує, що НПП в кінці семестру проводять опитування серед здобувачів вищої освіти як щодо задоволення навчанням, так і щодо побажань вдосконалення викладання ОК. За результатами спілкування зі здобувачами ЕГ фіксує, що їм своєчасно надають інформацію про контрольні заходи з ОК. Правила проведення контрольних заходів для здобувачів є зрозумілими, результати контрольних заходів оцінюються об'єктивно. Випадків оскарження результатів контрольних заходів не було; конфліктів інтересів не виявлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності в ОДАБА регламентується: Положенням про організацію освітнього процесу в Одеській державній академії будівництва та архітектури https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2.pdf ; Кодексом академічної доброчесності https://odaba.edu.ua/upload/files/kodeks_dobrochesnosti_1.pdf ; Положенням про порядок присудження ступеня доктора філософії в Одеській державній академії будівництва та архітектури та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії https://odaba.edu.ua/upload/files/ODABA_polozhennya_doktor_filosofii.pdf . Прописаних процедур щодо дотримання академічної доброчесності в ОДАБА дотримуються; здійснюється перевірка запозичень у дисертаційних роботах (до червня 2024 р. в ОДАБА використовували програмне забезпечення Unicheck, на сьогодні використовується StrikePlagiarism). Повний текст дисертації в ОДАБА оприлюднюється в електронному каталозі на платформі АБІС Unilib у читальній залі бібліотеки та на сторінці Бібліотека в розділі «Бібліографічні покажчики» (<https://odaba.edu.ua/library/bibliographic-resources/bibliographic-indexes>) та на сторінках спеціалізованих вчених рад <https://odaba.edu.ua/science/sac-for-awarding-the-deg.-of-doctor-of-philosophy> , <https://odaba.edu.ua/science/specialized-scientific-council-d-41.085.01/thesis-defense-announcement> , <https://odaba.edu.ua/science/specialized-scientific-council-d-41.085.03/on-the-defense-of-theses-d-41.085.03> , а друкована версія зберігається в науковій бібліотеці ОДАБА. В ОДАБА проводяться заходи для популяризації академічної доброчесності. На таких заходах здобувачам надають інформацію про вимоги чинного законодавства щодо доброчесності, про доброчесність як етичну норму щоденного життя; проведено семінар для здобувачів на тему «Академічна доброчесність» http://ep-ogasa.od.ua/seminar_publicakcii/ . У ході спілкування представники фокус груп поінформували, що дотримуються стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності, використовуючи відповідні технологічні рішення та інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, проводять роз'яснювальні заходи, розвивають внутрішню культуру якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП має значний рівень узгодженості із характеристиками за підкритеріями критерія 5. Урегульовано правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, їх послідовно дотримуються під час реалізації ОНП. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є зрозумілими для здобувачів вищої освіти; вони оприлюднені та дозволяють встановити результати навчання. Процедура та організація атестації здобувачів освітнього ступеня доктор філософії в ОДАБА урегульована та відповідає Стандарту. Визначено чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, їх послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОНП. Інноваційні практики та унікальний досвід за ОНП не виявлені. Тому ЕГ дійшла висновку, що ОПП відповідає рівню «В» за 5-м критерієм.

Недоліки

За критерієм 5 недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Під час вивчення документів, даних Відомостей самооцінювання (Табл. 2) та проведення онлайн зустрічей ЕГ встановила, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, відповідають вимогам щодо кваліфікації та професійного досвіду відповідно до вимог законодавства в сфері освіти, зокрема п.38 вимог до якісного скраду НПП в ЗВО, зазначених в Ліцензійних вимогах провадження освітньої діяльності. ЕГ встановлено, що до викладання на ОНП залучені професори та доценти, які мають наукові ступені, вчені звання та значний досвід науково-дослідницької та викладацької діяльності. Зокрема, професори Ажаман І.А., Окландер Т.О., Станкевич І.В., Крутий Ю.С., Голубович В.І. та Ханжи В.Б. забезпечують викладання базових дисциплін освітньої програми. Вони мають підтвержене виконання більшості ліцензійних умов, включаючи науково-дослідницьку діяльність та керівництво науковими проектами. Серед доцентського складу варто відзначити Мар'янку Я.Г., Бикову С.В., Пандас А.В. та Камбур О.Л., які також виконують ліцензійні умови та залучені до викладання дисциплін, що відповідають їхній науковій спеціалізації. Академія також забезпечує професійний розвиток викладачів через систему стажувань, міжнародних конференцій та курсів. Так, викладачі пройшли різноманітні курси підвищення кваліфікації з використання програмного забезпечення (як такого, що використовується в академічній сфері, так і спеціалізованого ПЗ для виконання окремих бізнес-функцій) та навчання з популяризації академічної доброчесності. Окрім того, доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science сприяє підвищенню наукового рівня викладачів та їх публікаційної активності у виданнях, які індексуються, зокрема, і в цих базах. В Академії складається за результатами роботи за рік Рейтинг викладачів, що є мотивуючим стимулом для самореалізації та професійного зростання з урахуванням кадрового потенціалу та розвинених внутрішніх механізмів професійного розвитку можна зробити висновок, що викладачі мають необхідну кваліфікацію для забезпечення реалізації освітніх компонентів програми відповідно до вимог законодавства.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору викладачів в Одеській державній академії будівництва та архітектури є прозорими, недискримінаційними та спрямованими на забезпечення високого рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників. Відбір здійснюється відповідно до законодавчих вимог, зокрема Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» інших регламентуючих документів МОН, а також внутрішніх регламентуючих документів академії, зокрема Статуту та Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних

працівників ОДАБА. В результаті вивчення внутрішніх нормативних документів та проведення онлайн зустрічей з викладачами та персоналом допоміжних підрозділів Академії ЕГ встановила, що в Академії конкурсний відбір передбачає кілька етапів. Претенденти на посади науково-педагогічних працівників повинні відповідати ліцензійним вимогам, підтверджуючи свою кваліфікацію науковими ступенями, вченими званнями, досвідом наукової, педагогічної та професійної діяльності. Претенденти на заміщення вакантних посад подають заяву, список наукових праць, документи про підвищення кваліфікації за останні п'ять років. Оцінювання кандидатів відбувається не лише за формальними критеріями, а й на основі співбесіди із завідувачем кафедри та колективом, що дозволяє виявити професійну компетентність та відповідність вимогам освітньої програми. Конкурсна комісія академії розглядає кандидатури та відкрито проводить їх попереднє обговорення на засіданнях кафедр. Під час відбору враховуються рівень науково-методичної діяльності, публікаційна активність, участь у міжнародних програмах та конференціях, а також здатність викладача освітні компоненти відповідно до потреб освітньої програми. ЕГ також відмічає, що під час онлайн зустрічей начальник відділу кадрів підтвердила, що конкурсу з декількох претендентів на одне вакантне місце викладача по цій ОНП не було. Отже, ЕГ встановила, що послідовне застосування конкурсних процедур, затверджених в нормативних документах Академії, забезпечує системний підхід до добору викладачів дозволяє уникати суб'єктивізму та гарантує їх справедливості і відсутності дискримінації. Особи, які проходять відбір, повинні відповідати не лише нормативним вимогам, але й продемонструвати відповідність практичним потребам освітнього процесу, що забезпечує якісний кадровий склад і ефективну реалізацію освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ встановила під час онлайн зустрічі зі стейкхолдерами, що Академія активно співпрацює з організаціями - роботодавцями, професіоналами-практиками та експертами галузі (зокрема різними науковими установами, які зацікавлені працевлаштувати молодих спеціалістів з науковими ступенями), що забезпечує ефективну реалізацію освітнього процесу. Окремі здобувачі старших курсів, які навчаються на ОНП, окрім практики у складі освітніх компонент ОНП, мають також практичний досвід педагогічної діяльності на умовах сумісності в Академії. Сама Академія зацікавлена у працевлаштуванні випускників цієї ОНП. Співпраця з роботодавцями відбувається через різні механізми, включаючи залучення представників наукових установ, зокрема, НАН України, органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу до розробки та оновлення освітніх програм, надання рецензій на ОНП, обговорення особливостей реалізації програми та сучасних трендів розвитку підприємництва та торгівлі у зустрічах-дискусіях з гарантом ОНП та провідними викладачами, організацію гостьових лекцій-дискусій, круглих столів тощо. Переважна частина роботодавців – це наукові та освітні установи, які зацікавлені у фахівцях вищої кваліфікації 3-го наукового рівня. Окремі здобувачі старших курсів є практикуючими фахівцями або мають досвід роботи у відповідних наукових та освітніх установах, що сприяє підвищенню якості навчання та відповідності програм сучасним вимогам ринку праці. Представники бізнесу до такої співпраці залучені меншою мірою. Також роботодавці виступають членами Наглядової Ради Академії, впливаючи на стратегічний розвиток освітніх програм.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ встановила, що Академія здійснює комплексні заходи для професійного розвитку викладачів, поєднуючи внутрішні програми підвищення кваліфікації із співпрацею з науковими установами, бізнес-середовищем та міжнародними організаціями. Викладачі регулярно проходять стажування, беруть участь у конференціях, науково-методичних семінарах і тренінгах, що сприяє вдосконаленню їх педагогічної майстерності та науково-дослідницької діяльності. Крім того, завдяки співпраці Академії з органами влади і місцевого самоврядування в проєктах повоєнного відновлення України, яка зазнала руйнувань в результаті воєнної агресії, викладачі поєднують стажування, участь у міжнародних проєктах із отриманням знань через інfernальну освіту під час участі у комплексних проєктах відновлення Одещини та Південного регіону в цілому. Академія забезпечує систему внутрішнього моніторингу професійного рівня викладачів через систему моніторингу результатів роботи викладачів (рейтингове оцінювання), проведення відкритих лекцій та анонімні опитування здобувачів. Також функціонують курси підвищення кваліфікації. Наприклад, на кафедрі іноземних мов працюють безоплатні мовні курси для викладачів, які проводяться під керівництвом доц.Мар`яно Я. Г. Крім того, викладачі, які працюють на освітній програмі, проходили навчання на курсах підвищення кваліфікації щодо використання в науковій і педагогічній діяльності спеціалізованого програмного забезпечення. ЕГ встановила, що менеджмент Академії активно застосовує матеріальне стимулювання викладачів, що було підтверджено на відповідних фокус-групах. Отже, ЕГ встановила, що академія активно підтримує розвиток професійної майстерності викладачів, сприяючи їх інтеграції у міжнародний академічний простір та оновленню методичних підходів у викладанні.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Академія демонструє високий рівень кадрового потенціалу та системний підхід до управління людськими ресурсами. Запроваджені практики дозволяють ефективно реалізовувати освітню програму, забезпечуючи її відповідність сучасним вимогам ринку праці та освітнім стандартам. Позитивні практики можна виділити наступні. Якісний добір викладачів, який забезпечується за рахунок дотримання встановлених прозорих процедур конкурсного відбору на заміщення вакантних посад. Викладачі Академії мають наукові ступені та звання, виконують ліцензійні вимоги, а також активно залучаються до науково-дослідної діяльності. Залучення роботодавців та експертів галузі через угоди про співпрацю, проведення гостьових лекцій тощо, зокрема, дослідників профільних установ НАН України. Системне підвищення кваліфікації викладачів, які поєднують стажування і можливості отримання знань через інтернальну освіту під час участі у комплексних проєктах відновлення Одещини та Південного регіону в цілому. Заохочення розвитку викладацької майстерності та рівня кваліфікації через преміювання викладачів.

Недоліки

Міжнародна академічна мобільність викладачів є досить обмеженою. Лише окремі викладачі мають сталий досвід такої співпраці. Відсутня стала кореляція між даними сертифікатів про підвищення кваліфікації та інноваційними технологіями, які розроблено та впроваджено за результатами підвищення кваліфікації та представлено у силабусах освітніх компонент Для молодих викладачів з досвідом роботи (1-5 років) інституційно не передбачено програм менторської підтримки розвитку їх викладацької кар'єри, що може ускладнювати оновлення кадрового складу та залучення перспективних фахівців.

Рекомендації

Розширити можливості міжнародної академічної мобільності для ширшого кола викладачів викладачів, сприяючи активній участі у міжнародних програмах обміну, стажуваннях та спільних дослідженнях. Розробити механізми підтримки та матеріального заохочення для викладачів, які прагнуть здобути міжнародний досвід. Забезпечити сталість зв'язку між підвищенням кваліфікації та інноваційними технологіями в освітньому процесі. Запровадити систему моніторингу результатів підвищення кваліфікації та їхнього відображення у силабусах освітніх компонент, а також розробити інструменти стимулювання впровадження нових технологій. Розробити та впровадити програми менторської підтримки для молодих викладачів (1-5 років досвіду), що сприятиме їхньому професійному розвитку, адаптації в академічному середовищі та підвищенню мотивації до роботи у закладі освіти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансування діяльності ОДАБА здійснюється на рівні, достатньому для реалізації освітнього процесу за ОНП. Документи про фінансову діяльність, організацію освітнього процесу та інші документи нормативно-правової бази розміщені на сайті ОДАБА: <https://odaba.edu.ua/academy/public-information> , <https://odaba.edu.ua/academy/public-information/financial-activity>. Освітня діяльність за ОНП забезпечена матеріально-технічною базою ОДАБА, яка відповідає ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. За кафедрою Економіки та підприємництва закріплено чотири аудиторії. Представлені у ході огляду МТБ аудиторії були обладнані мультимедійним обладнанням. Забезпеченість комп'ютерами становить 10 комп'ютерів на 20 здобувачів (<https://youtu.be/IwBZpNHc84k>). В освітньому процесі використовуються різноманітні програмні засоби, зокрема, Google Classroom, Google Meet, через яку здобувачі мають доступ до навчально-методичного забезпечення. Для створення та редагування документів, таблиць та презентацій використовується Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint). Також під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами було надано інформацію що використовується StrikePlagiarism для перевірки робіт на плагіат. В ОДАБА функціонує бібліотека, наявний електронний каталог наукової бібліотеки, де містяться навчально-методичні матеріали з ОК навчального плану <https://odaba.edu.ua/library/electronic-resources/electronic-catalog> Також є студентський клуб, радіостанція, спортивний комплекс та інше. Освітній процес здійснюється дистанційно, тому використовуються дистанційні технології комунікації. Навчально-методичне забезпечення ОНП в цілому дає можливості досягти цілей та ПРН. В ході огляду навчально-методичного забезпечення ЕГ фіксує потребу його оновлення, у т. ч. оновлення переліку рекомендованих джерел.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Здобувачі та науково-педагогічні працівники мають безоплатний доступ до усієї інфраструктури ОДАБА (навчальних корпусів, бібліотеки), а також об'єктів соціального та спортивного спрямування (гуртожитків, їдальні, спортивних залів, стадіону, актової зали тощо), бібліотечних фондів і репозитарію, наукометричних баз і ресурсів (Scopus, Web of Science) тощо. В ОДАБА є вільний доступ до Wi-Fi, використовуються для освітнього процесу ресурси інформаційної платформи. В ОДАБА забезпечено вільний доступ до документів бібліотеки <https://odaba.edu.ua/library/documents>, бібліографічних фондів, електронних каталогів; здобувачі можуть замовити дистанційно матеріали. Відкрито доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science та ін. (<https://odaba.edu.ua/rus/library/scientometric-research>), а також до електронних журналів. Доступ до цих ресурсів надається в читальному залі бібліотеки та з будь-якого комп'ютера в мережі ОДАБА. Функціонує електронна форма розкладу занять <https://odaba.edu.ua/postgraduate/timetable-of-classes> Для забезпечення належного функціонування освітнього середовища діє система управління якістю надання послуг у галузі освіти, що регламентується Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти (https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_vnutrishnie_zabezpechennya_yakosti_ospiti.pdf), забезпечується моніторинг, аналіз, оцінювання дієвості; на основі моніторингу та аналізу приймаються рішення щодо поліпшення рівня задоволеності потреб та інтересів здобувачів. Також забезпечено доступ до спортивної інфраструктури ОДАБА. За результатами опитування, організацію та матеріальне забезпечення в межах ОНП здобувачі оцінили в середньому на 4,1 за 5-бальною шкалою <https://drive.google.com/file/d/1p0RxnQvoLyTjx9L6ZoO5Ze4TuftgcNZ/view?usp=sharing>

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпечність освітнього середовища в ОДАБА забезпечується діяльністю підрозділів: відділу охорони праці, експлуатаційно-технічного відділу, відділу охорони. Постійно здійснюється технічний огляд та проводяться поточні ремонти приміщень. Соціально-психологічну підтримку, важливу для здоров'я здобувачів, забезпечують первинна профспілкова організація ОДАБА (<https://odaba.edu.ua/students/trade-union-of-students>) та консультації психолога-консультанта (<https://odaba.edu.ua/postgraduate>). Освітній процес для здобувачів третього освітнього рівня вищої освіти в ОДАБА реалізується в дистанційному форматі, зважаючи на воєнний стан. В той же час, ОДАБА дбає про безпечність для життя та здоров'я здобувачів, НПП, працівників структурних підрозділів у стінах ЗВО. В навчальних корпусах облаштовані укриття, працює система оповіщення під час повітряної тривоги. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась у наявності евакуаційних виходів, вказівників, планів евакуації, вогнегасників і пожежних кранів, системи оповіщення та функціонуванні відділу охорони, які працюють на створення безпечного середовища для навчання. Схвальні оцінили здобувачі та НПП надали на адресу роботи психолога, що є важливим для створення сприятливого освітнього середовища. ЕГ фіксує, що в ОДАБА створені умови для безпеки освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Впродовж навчання здобувачі отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку від НПП, структурних підрозділів ОДАБА. Зокрема, інформаційна підтримка здійснюється через сайт, що супроводжується відділом інформаційного забезпечення <https://odaba.edu.ua/academy/structur-subdiv/department-of-information-support>; сайт ОДАБА <https://odaba.edu.ua>, рубрикація «Аспірантам» <https://odaba.edu.ua/postgraduate>. Інформаційну, організаційну, консультативну види підтримок здобувачам надає відділ аспірантури і докторантури ОДАБА <https://odaba.edu.ua/science/postgrad-doct-stud> дистанційно, а також при особистих зверненнях. НПП, які задіяні в реалізації освітнього процесу за ОПП, надають здобувачам здебільшого освітню, інформаційну, консультативну підтримку під час лекцій, практичних занять, консультацій. Консультативну та інші види підтримки здобувачі отримують від наукових керівників під час зустрічей та консультацій щодо написання дисертації. Соціальна, організаційна підтримка здійснюється через профком ОДАБА <https://odaba.edu.ua/academy/trade-union-committee> та раду молодих вчених https://odaba.edu.ua/upload/files/POLOZHENNYA_pro_Radu_molodih_vchenih_Odeskoi_derzhavnoi_akademii_budivnitstva_ta_arhitekturi_2021.pdf. Психологічну підтримку забезпечує здобувачам психологічна служба ОДАБА (тел. психолога-консультанта оприлюднено на сайті <https://odaba.edu.ua/postgraduate> За результатами опитування 100% здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, які навчаються за ОПП, оцінили здійснювану підтримку на 5 балів за 5-бальною шкалою <https://drive.google.com/file/d/1p0RxnQvoLyTjx9L6ZoO5Ze4TuftgcNZ/view?usp=sharing> У ході спілкування здобувачі схвально оцінили усі види підтримки, які надаються в ОДАБА.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Умови для організації інклюзивного навчання в ОДАБА здійснюються згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах вищої освіти». Реалізація права на освіту для здобувачів з особливими освітніми потребами регламентується «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території ОДАБА» <http://odaba.edu.ua/upload/files/Poryadok.pdf> Відповідальна особа зустрічає та супроводжує осіб, що потребують допомоги, а в разі надзвичайної ситуації відповідає за евакуацію маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю з території ОДАБА. У разі необхідності відповідальна особа залучає інших працівників ОДАБА для супроводу осіб, що потребують допомоги. При необхідності особи з особливими освітніми проблемами можуть заздалегідь погодити з відповідальною особою телефоном необхідні обсяги допомоги або направити на електронну пошту ОДАБА відповідний запит. За результатами огляду матеріально-технічної бази ЕГ фіксує наявність пандусів, також зазначаємо, що наразі в корпусах і гуртожитках здійснюються ремонтні роботи. Особи з особливими освітніми потребами за даною ОНП не навчаються. Для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами створені достатні умови.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій в ОДАБА урегульовано: Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_vregulyuvannya_konfliktnih_situatsiy.pdf , Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією в ОДАБА https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozh_pro_zapobigannya_.pdf, Антикорупційною програмою ОДАБА <https://odaba.edu.ua/upload/files/Antikorupcyyna-programa-akademiyi-1.pdf> . На основі ознайомлення з нормами, прописаними у зазначених документах, ЕГ фіксує, що вони направлені на недопущення порушень прав та свобод здобувачів і викладачів під час реалізації навчального процесу в ОДАБА, уникнення та вирішення конфліктних ситуацій, що пов'язані з порушеннями етичних та моральних норм поведінки. За результатами вивчення нормативних документів експертною групою дискримінаційних положень не виявлено. Для повідомлення про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень на інформаційних стендах та на офіційному вебсайті ОДАБА розміщено відповідну інформацію (номер телефону для здійснення повідомлень, електронна адреса тощо). Наявна також «фізична» скринька довіри, яку було продемонстровано у ході огляду МТБ. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ОДАБА, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян». Також розгляд скарг і звернень в ОДАБА відбувається шляхом особистого прийому керівництвом ОДАБА (<https://odaba.edu.ua/contacts>). Про результати розгляду скарг і звернень громадянину повідомляється письмово або усно (за бажанням заявника). Впродовж реалізації освітньої діяльності за ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та одержанням неправомірної вигоди, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зважаючи на те, що існуючі на сьогоднішній день освітнє середовище та матеріальні ресурси оцінюються ЕГ, як такі, що здатні забезпечувати реалізацію освітнього процесу за ОПП, враховують потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, у т. ч. створено можливості для осіб з особливими потребами, ЕГ визначилась, що Критерій 7 відповідає рівню «В», з рекомендаціями щодо необхідності осучаснення нормативних документів, що урегульовують організацію освітнього процесу, відповідно до чинних норм законодавства, які постійно змінюються; з рекомендаціями необхідності осучаснення навчально-методичного забезпечення, зокрема, РП, силабусів, покращення матеріально-технічної бази.

Недоліки

Навчально-методичне забезпечення потребує осучаснення, оновлення рекомендованих джерел, у т. ч. РП та силабуси.

Рекомендації

ЕГ рекомендує систематично оновлювати навчально-методичне забезпечення, у т. ч. й РП та силабуси до початку навчального року з урахуванням внесення змін до матеріалів ОК та актуальних джерел інформації. ЕГ рекомендує переглядати та оновлювати нормативні документи ОДАБА відповідно до змін у чинному законодавстві, які урегульовують освітню діяльність.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ОДАБА розроблення, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм регулюється відповідним нормативним документом — «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та закриття освітніх програм». Відповідно до цього документа, освітня програма розробляється робочою групою на чолі з керівником, погоджується з групою забезпечення, стейкхолдерами, розглядається методичною комісією інститутів ОДАБА, Центром організації освітнього процесу, проректором з навчально-педагогічної роботи та затверджується Вченою радою. ЕГ встановила, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм є щорічною практикою, що підтверджується відповідними наказами «Про вдосконалення освітніх програм». Аналіз зауважень і пропозицій стейкхолдерів, академічної спільноти, Ради молодих вчених і здобувачів проводиться постійно. Пропозиції надходять у процесі анкетування, особистого спілкування на засіданнях та конференціях, і зміни вносяться кожного року. Роботодавці також беруть участь у перегляді освітніх програм, подаючи свої пропозиції, переважно під час обговорень ОНП із представниками Академії, викладачами і гарантом програми. Наприклад, за результатами їх зауважень було введено з 2023 року новий освітній компонент «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів». ЕГ також встановила факт відсутності вчасного перегляду змісту ОНП 2020 року у зв'язку із введенням в дію Стандарту для ОП третього рівня навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Приведення у відповідність ОНП за цим напрямком підготовки було здійснено лише у 2023 році шляхом відкриття нової ОНП «Підприємництво та торгівля», про що свідчить відповідне Рішення Вченої Ради Академії. Таким чином, ОДАБА здійснює послідовне дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, залучаючи до цього процесу здобувачів освіти, роботодавців і академічну спільноту. Але необхідно зазначити, що встановлені у внутрішніх документах строки та можливі причини перегляду та внесення змін до ОНП потребують уточнення через недостатню дієвість відповідних процедур, виявлену під час акредитації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ констатує, що здобувачі освіти відповідно до нормативних документів Академії мають значні можливості долучатись до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Академія впровадила систему моніторингу якості освіти, яка дозволяє здобувачам висловлювати свої думки та пропозиції. Вони щорічно беруть участь в анкетуваннях, опитуваннях та обговореннях на засіданнях кафедр пропозицій щодо змісту та якості ОНП, а отримані результати проходять аналіз у відділі моніторингу та якості освіти та в узагальненому вигляді доповідаються на Вченій Раді Академії. Наприклад, пропозиції здобувачів були враховані при внесенні змін до освітніх компонент та навчального плану, що затверджено відповідними рішеннями 2023 року, проте це удосконалення змісту ОНП виходить за межі процесу моніторингу ОНП 2020 року, тому що було проведено в межах ОНП «Підприємництво та торгівля», 2023 року, яка відкрита як інша ОНП (з іншим реєстраційним номером в ЄДЕБО) згідно нормативних документів Академії. На підставі аналізу результатів анкетування здобувачів (2023р, 2024р.) було встановлено, що лише близько 10% опитаних здобувачів 3-го рівня навчання брали участь в удосконаленні змісту ОП. Щоправда, необхідно зазначити, що опитування здобувачів 3-го рівня проводяться без розподулу за ОНП, тому результати опитування релевантні по відношенню до системи управління якістю освіти в Академії вцілому. ЕГ також встановила, що здобувачі мають змогу долучитись до процесу перегляду освітніх програм через наступні складові системи забезпечення якості: висловлювати свої думки через опитування, анкетування, особисте спілкування з викладачами та Гарантом ОНП, роботу Ради молодих вчених. Значну роль у цьому процесі бере на себе Рада молодих вчених, яка є важливим органом студентського самоврядування. Відповідно до «Положення про Раду молодих вчених», здобувачі можуть подавати пропозиції щодо змісту освітніх програм та навчальних планів, висловлювати ініціативи та брати участь у розв'язанні спірних ситуацій. Це дозволяє їм безпосередньо впливати на якість освітнього процесу. Отримані відгуки обробляються відділом моніторингу та якості освіти, обговорюються на засіданнях кафедр і враховуються при внесенні змін до освітніх програм та навчальних планів, проте здобувачі не досить активно використовують ці можливості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановила під час онлайн зустрічі зі стейкхолдерами, що Академія активно співпрацює з організаціями - роботодавцями, професіоналами-практиками та експертами галузі (зокрема різними науковими установами, які зацікавлені працевлаштувати молодих спеціалістів з науковими ступенями), що забезпечує ефективну реалізацію освітнього процесу. Окремі здобувачі старших курсів, які навчаються на ОНП, окрім практики у складі освітніх компонент ОНП, мають також практичний досвід педагогічної діяльності на умовах сумісності в Академії. Сама Академія зацікавлена у працевлаштуванні випускників цієї ОНП. Співпраця з роботодавцями відбувається через різні механізми, включаючи залучення представників наукових установ, зокрема, НАН України, органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу до розробки та оновлення освітніх програм, надання рецензій на ОНП, обговорення особливостей реалізації програми та сучасних трендів розвитку підприємництва та торгівлі у зустрічах-дискусіях з гарантом ОНП та провідними викладачами, організацію гостьових лекцій-дискусій, круглих столів тощо. Переважна частина роботодавців – це наукові та освітні установи, які зацікавлені у фахівцях вищої кваліфікації 3-го наукового рівня. Окремі здобувачі старших курсів є практикуючими фахівцями або мають досвід роботи у відповідних наукових та освітніх установах, що сприяє підвищенню якості навчання та відповідності програм сучасним вимогам ринку праці. Представники бізнесу до такої співпраці залучені меншою мірою, якщо розглядати суто напрям "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", тісніша співпраця Академії відбувається з будівельними компаніями регіону. Зокрема, Будівельний холдинг "ЗАРС" не лише долучається до оновлення змісту освітніх програм та відкритих інших заходів Академії, але й виплачує найкращим студентам щорічну премію імені Карташадзе. Здобувачі цієї ОНП долучаються до економічного, соціального та фінансово-інвестиційного обґрунтування будівельних проєктів регіону в межах своєї компетентності та можуть отримувати досвід інfernальної освіти, працюючи в командах різнопрофільних спеціалістів. Також роботодавці виступають членами Наглядової Ради Академії, впливаючи на стратегічний розвиток освітніх програм.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Під час онлайн зустрічей ЕГ встановила, що, загалом, в ОДАБА існують неформальні практики моніторингу кар'єрного шляху випускників освітніх програм на рівні завідувачів профільних кафедр та окремих провідних фахівців кафедр, які безпосередньо залучені до викладання на ОНП 3-го рівня. Також в Академії функціонує Центр кар'єри, який співпрацює з роботодавцями для коригування змісту освітніх програм відповідно до сучасних вимог ринку праці. За даною ОНП випускників не було, тому ЕГ не ставила перед собою завдання перевірити у безпосередньому спілкуванні з випускниками механізм реалізації інституціоналізованих практик щодо збору інформації про працевлаштування випускників, їх подальшу професійну діяльність та кар'єрний розвиток.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Експертна група встановила, що в Одеській державній академії будівництва та архітектури функціонує система забезпечення якості освіти, яка передбачає вчасне реагування на результати моніторингу освітніх програм. В академії створено відділ моніторингу та якості освіти, який аналізує рівень забезпечення якості освітнього процесу на рівні кафедр, інститутів, відділу аспірантури й докторантури та загальноакадемічному рівні. В академії впроваджено механізм збору та аналізу інформації через регулярні опитування здобувачів освіти. Опитування проводяться не за окремими освітніми програмами, а за рівнями навчання. Анкети сформовані таким чином, що відсортувати відповіді респондентів за ОНП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" неможливо. Тому, результати аналізуються гарантом програми та завідувачами профільних кафедр загалом по Академії серед здобувачів 3-го рівня навчання, а під час особистих зустрічей уточнюється їх релевантність до освітнього процесу на конкретній ОНП. Більшість пропозицій надходять саме через особисте спілкування гаранта програми та членів профільних кафедр. Вчена рада університету не аналізує дані опитувань у розрізі окремих ОНП 3-го рівня. Результати опитувань розміщуються у відкритому доступі на вебсайті Академії. Моніторинг охоплює оцінку навчального навантаження, змістовності освітніх компонентів, методів викладання та досягнення програмних результатів навчання. Виявлені проблеми обговорюються на засіданнях кафедр, а відповідні зміни до освітніх програм затверджуються рішенням Вченої ради. Наприклад, за підсумками опитувань, особистих зустрічей гаранта програми, подальших обговорень на засіданнях профільних кафедр було скориговано навчальні плани, додано нові дисципліни та оптимізовано навантаження здобувачів, проте, ці зміни знайшли відображення в ОНП "Підприємництво та торгівля" 2023 року, які були проаналізовані за долученими документами до відомостей самооцінювання, але ця інформація має довідковий характер. В межах акредитації ОП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" 2020 року ЕГ встановила, що змін до цієї програми внесено не було з моменту її започаткування у 2020 році. В контексті забезпечення якості освіти ЕГ встановила, що за результатами опитувань 2023 року здобувачів 3-го рівня навчання, близько 10% випускників відомі випадки порушення академічної доброчесності, а 12% опитаних було важко відповісти на питання щодо відомих їм порушень академічної доброчесності, що свідчить про те, що загалом система забезпечення якості освіти в Академії є дієвою. Також

академія враховує думки стейкхолдерів, зокрема роботодавців, які беруть участь в обговоренні проєктів освітніх програм. Отримана інформація передається до відповідних структурних підрозділів, де аналізується та використовується для покращення освітнього процесу. Це забезпечує своєчасне коригування змісту освітніх програм відповідно до вимог ринку праці та наукових тенденцій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», започаткована 2020р., акредитується вперше. Попередніх звітів про акредитацію саме цієї ОНП не було. Проте, під час онлайн зустрічей з керівниками Академії, працівниками ключових підрозділів, залучених до механізму реалізації системи якості освіти, ЕГ встановила наступні факти. В ОДАБА система забезпечення якості освіти передбачає врахування результатів зовнішнього забезпечення якості, зокрема зауважень та рекомендацій, отриманих під час акредитацій інших освітніх програм. Проєктна група ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» систематично здійснює моніторинг звітів і зауважень щодо інших освітніх програм, які вже отримали акредитацію. Ця інформація аналізується, береться до уваги під час перегляду програм та використовується для вдосконалення змісту освітніх компонентів. Ці звіти аналізуються також на рівні Вченої ради Академії. Таким чином, система забезпечення якості в ОДАБА є динамічною та враховує досвід акредитаційних процесів як в межах академії, так і результати зовнішнього оцінювання якості освіти. Це дозволяє оперативно реагувати на виклики освітнього середовища та покращувати освітні програми відповідно до сучасних стандартів та вимог ринку праці.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ встановила, що в ОДАБА, в цілому, сформована та постійно розвивається культура якості освіти. Політика академії у сфері якості спрямована на забезпечення високої репутації закладу як надійного партнера, який випускає фахівців вищої кваліфікації для ринку праці, зокрема для будівельної сфери, що обумовлюється досвідом участі в комплексних будівельних проєктах, що пов'язана із основним профілем Академії будівництва та архітектури. Рівень кваліфікації випускників, в цілому Академії відповідає національним та міжнародним стандартам, що було підтверджено ЕГ на онлайн фокус-групах зі стейкхолдерами. Це реалізується через трирівневу структуру внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що включає кафедри, спеціалізовані структурні підрозділи за окремими рівнями освіти (зокрема, Інститути та відділ Аспірантури і докторантури) – на першому рівні, відділ моніторингу та якості освіти – на другому рівні, Вчена Рада Академії та Наглядова Рада на третьому рівні. Стратегічний підхід академії передбачає активне залучення здобувачів освіти та Вчених рад відповідних підрозділів до формування стратегії розвитку. Завдяки цьому забезпечується відкритий діалог між адміністрацією, викладачами та здобувачами, що дозволяє швидко реагувати на виклики освітнього процесу. Учасники академічної спільноти мають можливість висувати пропозиції щодо вдосконалення навчальних програм, зокрема шляхом обговорення їх на засіданнях Вченої ради та кафедр. Важливим елементом культури якості є рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, яке проводиться згідно з відповідними нормативними документами Академії. Це сприяє підвищенню рівня викладання, впровадженню сучасних методик навчання та забезпеченню ефективного зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами. Крім того, академія активно впроваджує систему запобігання академічному плагіату, що є ще одним підтвердженням високих стандартів якості освіти. Таким чином, академія створює умови для розвитку культури якості освіти через багаторівневий підхід до моніторингу та вдосконалення освітніх програм, залучення здобувачів та викладачів до процесів прийняття рішень.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОДАБА інституційно має розроблену та затверджену комплексну систему забезпечення якості освіти, яка включає внутрішній моніторинг, врахування думок здобувачів освіти, стейкхолдерів та роботодавців, а також аналіз результатів акредитацій інших освітніх програм. Академія впроваджує сучасні механізми збору та аналізу інформації, що дозволяє оперативно вдосконалювати освітні програми відповідно до вимог ринку праці. Позитивні практики: Систематичний моніторинг освітніх програм із залученням здобувачів та роботодавців через систему анкетування. Рейтингове оцінювання викладачів для підвищення якості викладання. Підтримка та постійний розвиток культури запобігання академічному плагіату в наукових роботах.

Недоліки

Обмежена співпраця з бізнесом. Основний акцент робиться на взаємодію з науковими та освітніми установами, тоді як представники бізнесу менш залучені, особливо в межах напрямку "Підприємництво, торгівля та біржова

діяльність". Це може обмежувати практичну спрямованість освітніх програм. Недостатня гнучкість у процесі оновлення освітніх програм. Хоча перегляд програм здійснюється за встановленим графіком, система не передбачає оперативного реагування на зміни в ринкових умовах та технологічні тренди, що може знижувати їхню актуальність. Недостатня деталізація механізмів аналізу даних анкетування. Відсутні чітко визначені процедури обробки інформації, зібраної за результатами анкетування щодо ефективності освітніх програм і кар'єрного шляху випускників, що ускладнює якісне вдосконалення навчального процесу.

Рекомендації

Розширити співпрацю з бізнесом. Активніше залучати представників приватного сектору, особливо у сфері "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", для покращення практичної спрямованості освітніх програм з цього напрямку та посилення їх відповідності сучасним вимогам ринку праці. Забезпечити гнучкість у процесі оновлення освітніх програм. Впровадити механізми оперативного перегляду програм відповідно до змін у ринкових умовах або інституційних вимогах ведення освітньої діяльності, щоб підвищити їх актуальність. Чітко визначити механізми аналізу даних анкетування. Розробити прозору систему моніторингу кар'єрного розвитку випускників і ефективності освітніх програм, із застосуванням конкретних сучасних методів багаторівневої обробки статистичної інформації для виявлення неочевидних інсайтів для вдосконалення освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час акредитації експертна група ознайомила з нормативними документами, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. На основі аналізу ЕГ дійшла висновку, що освітня програма відповідає критерію 9. Окремо варто відзначити зручний доступ до актуальної інформації через електронний фонд локальних нормативно-правових документів (<https://odaba.edu.ua/education/ensur-educ-proc>). Документи є зрозумілими, структурованими та доступними для ознайомлення на офіційному сайті академії. У процесі інтерв'ювання експертна група встановила, що здобувачі освіти третього рівня (доктор філософії), науково-педагогічні працівники та представники студентського самоврядування добре обізнані зі своїми правами та обов'язками й орієнтуються в них. Для контролю дотримання норм та правил регулярно проводяться опитування всіх учасників освітнього процесу (<https://odaba.edu.ua/postgraduate/poll>). Про це повідомили здобувачі освіти, СВВ і НПП, а результати опитувань оприлюднені на сайті закладу (<https://odaba.edu.ua/students/survey/survey-results>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті академії був опублікований проєкт освітньої програми "Підприємництво та торгівля" (2023 р.), що забезпечує відкритість та доступність для ознайомлення. Внесення пропозицій та зауважень до проєкту здійснюється через звернення на електронну адресу гаранта ОП. Під час зустрічі зістейхолдерами було підтверджено факт ознайомлення з проєктом, а також надано низку конкретних пропозицій щодо вдосконалення освітньо-наукової програми. Додатково враховуються навчальні плани, результати опитувань, рецензії, громадські обговорення, а також побажання та рекомендації стейкхолдерів. Експертна група встановила, що вся необхідна інформація оприлюднюється відповідно до вимог прозорості та є доступною для ознайомлення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті академії регулярно оновлюється інформація про всі події, що відбуваються в закладі – від повідомлень про спортивні досягнення до обговорення документів, пов'язаних із діяльністю академії. Зокрема, тут публікуються проекти освітньо-наукових програм, інформація про акредитацію та інші важливі матеріали (<https://odaba.edu.ua/news/>). Здобувачі денної та заочної форм навчання активно використовували сайт академії, інституту та кафедри під час вступної кампанії, що дозволило їм отримати вичерпну інформацію про освітні програми. Зручність навігації та наповненість сайту стали для багатьох абітурієнтів одним із ключових факторів під час вибору закладу для навчання. Інформація про ОНП на вебсайті ЗВО є достовірною та не вводить в оману вступників/здобувачів вищої освіти. На сайті академії розміщені ОК ОНП 2023 р., а ОК ОНП 2020 р відсутня інформація (<https://odaba.edu.ua/education/educ-programs/entrepreneurship-and-trade-dp>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Достатній рівень прозорості та публічності ОДАБА забезпечується завдяки ґрунтовно наповненому офіційному сайту академії, де у відкритому доступі розміщені всі необхідні документи. Зокрема, тут можна ознайомитися з положеннями, розпорядженнями, наказами, що регламентують діяльність закладу, а також із матеріалами, що підтримують реалізацію освітніх програм. Стейкхолдери мають можливість отримати актуальну інформацію про освітній процес та соціальні відносини в академії завдяки ресурсу академії. Крім того, на сайті оприлюднені результати опитувань та їхній аналіз, що підтверджує прагнення закладу до прозорості діяльності та постійного вдосконалення якості освітньо-наукових програм.

Недоліки

Відсутня інформація на сайті академії щодо ОК за ОНП 2020 р.

Рекомендації

Розмістити на сайті до травня 2025 р. робочі програми та навчальний план ОНП 2020 р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ЕГ встановила, що зміст ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2020 р.) забезпечує комплексну підготовку аспірантів до вирішення складних завдань у сфері професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Зокрема, професійна підготовка здійснюється через ОК 1 «Технології прогнозування і стратегії розвитку будівельного підприємства». Компетентності, необхідні для викладацької діяльності, формуються завдяки ОК 6 «Педагогічна практика», ОК 3 «Історія і філософія науки», ОК 4 «Науковий стиль мови та письма». Оволодіння мовними компетентностями забезпечує ОК 2 «Іноземна мова», а набуття навичок у методах досліджень – ОК 5 «Математичні методи і моделі в економічних дослідженнях». Додаткове поглиблення викладацької підготовки аспірантів забезпечується вибірковими компонентами професійної підготовки (ВК1-ВК3), які обираються відповідно до напрямку наукового дослідження. В ОНП «Підприємництво та торгівля» (2023 р.) підготовка здобувачів до викладацької діяльності здійснюється через ОК «Педагогіка вищої школи», ОК «Історія і філософія науки» та практичну підготовку, що сприяє розвитку компетентностей, необхідних для реалізації освітнього процесу. Оволодіння мовними компетентностями забезпечується ОК «Іноземна мова». Навички дослідницьких методів формуються через такі компоненти, як ОК «Управління науковими та інноваційними проектами», «Сучасні проблеми і тенденції розвитку підприємництва та торгівлі», «Бізнес-аналітика в економічних дослідженнях», ОК «Математичні методи і моделі в економічних дослідженнях», ОК «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів». Додаткове поглиблення викладацької підготовки забезпечують вибіркові компоненти професійної підготовки (ВПО1-ВПО8), вибір яких здійснюється відповідно до напрямку наукового дослідження аспіранта.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Експертна група встановила, що теми наукових досліджень здобувачів третього рівня плануються в межах кафедральних науково-дослідних робіт, що забезпечує їхню повну відповідність науковим напрямкам керівників. Порівняльний аналіз тем досліджень здобувачів третього рівня освітньо-наукової програми 2020 року та наукових публікацій їхніх керівників підтвердив узгодженість дослідницьких напрямів (таблиця порівнянь була завантажена в систему на запит).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Експертна група встановила, що ОДАБА, а також кафедри економіки та підприємництва, менеджменту і маркетингу мають висококваліфікований викладацький склад (<https://odaba.edu.ua/academy/institutes-and-faculties/esibit-/department-of-management-and-marketing>, <http://ep-ogasa.od.ua/teachers/>). Наукові досягнення та кваліфікація викладачів дозволяють формувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів освітнього рівня "доктор філософії".

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ЕГ встановила, що ОДАБА забезпечує аспірантів всіма необхідними організаційними та матеріальними ресурсами для проведення наукових досліджень і апробації їх результатів відповідно до обраної тематики. Щороку в Академії організовуються конференції, де аспіранти можуть представляти свої дослідження та публікувати матеріали у збірниках тез. Зокрема, аспіранти мали можливість брати участь у роботі та публікувати тези доповідей про результати досліджень, у конференціях таких як: Збірник тез XV Міжнародної науково-практичної конференції «Управління проєктами: проєктний підхід в сучасному менеджменті» (17-18 жовтня 2024 р.): Збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології у плануванні територій» тощо. Академія надає аспірантам доступ до комп'ютерних класів із спеціалізованим програмним забезпеченням для розрахунку кошторисів АВК-5, з доступом до української аналітичної онлайн-системи для бізнесової аналітики YouControl та бібліотечних ресурсів, включаючи електронні каталоги, наукометричні бази Scopus і Web of Science. Дослідження аспірантів апробуються на фахових семінарах кафедр, що сприяє попередній експертизі дисертацій. Також аспіранти залучаються до міжнародної академічної спільноти через участь у тематичних міжнародних наукових заходах і проєктах. Співпраця з науковими установами, такими як Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України, забезпечує аспірантам можливості для спільної наукової роботи, публікацій та участі в міжнародних проєктах. Проте власні фахові видання Академії з напрямку підприємство, торгівля та біржова діяльність відсутні, що певною мірою обмежує можливості публікацій у виданнях ОДАБА. Таким чином, ОДАБА створює умови для виконання наукових досліджень аспірантами, надаючи доступ до конференцій, бібліотечних та електронних ресурсів і міжнародних програм. Водночас певні аспекти, такі як відсутність фахового видання за напрямком підприємство, торгівля та біржова діяльність, можуть бути розглянуті для подальшого вдосконалення наукової інфраструктури.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЕГ встановила, що ОДАБА активно сприяє залученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Академія бере участь у міжнародних освітніх програмах, таких як Erasmus+, MEVLANA тощо, що дає змогу аспірантам проходити стажування, брати участь в міжнародних науково-практичних конференціях, долучатись до дослідницької груп міжнародних проєктів. Аспіранти мають можливість публікувати результати своїх досліджень у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, а також долучатись до міжнародних грантових програм, про які регулярно надається інформація через сайт Академії, розділ Міжнародна діяльність - Міжнародні програми та проєкти.. ОДАБА підтримує співпрацю з Інститутом ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України, що дозволяє аспірантам долучатись до міжнародних дослідницьких проєктів та працювати з провідними науковцями у своїй галузі, а також публікувати статті в фаховому виданні «Економічні інновації». Окрім цього, на базі Академії започатковано викладання дисципліни «Європейська грантова система

підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», що сприяє кращій інтеграції аспірантів у міжнародну наукову сферу. Таким чином, Академія створює сприятливі умови для академічної мобільності аспірантів, їхньої участі в міжнародних конференціях, публікацій у рейтингових виданнях та залучення до міжнародних дослідницьких проєктів, що сприяє їх професійній інтеграції в світову наукову спільноту.

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ЕГ встановила, що наукові керівники аспірантів ОДАБА активно залучені до дослідницьких проєктів, результати яких регулярно публікуються, презентуються та впроваджуються у практичну діяльність. У період 2020–2026 років на кафедрах, де працюють наукові керівники аспірантів, реалізуються дві держбюджетні науково-дослідні теми: «Науково-методичне супроводження просторового розвитку регіональних соціально-економічних систем» та «Інноваційні складові розвитку маркетингу та менеджменту на підприємствах сфери будівництва». Наукові керівники беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт, пов'язаних з актуальними проблемами підприємництва та управління, серед яких: збутові ризики підприємств, розвиток моделей управління IT-проєктами банків, стратегічне управління маркетинговою діяльністю, фінансова безпека інноваційного бізнесу та інші. Результати цих досліджень використовуються у дисертаційних роботах аспірантів, а також публікуються у наукових журналах, монографіях та матеріалах конференцій. Факти, що підтверджують активність наукових керівників як дослідників, включають їх регулярну публікаційну активність та участь у міжнародних дослідницьких спільнотах. Упродовж 2021–2024 років викладачі ОДАБА підготували чотири монографії (дві міжнародні), опублікували ряд статей у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science, та близько 20 статей у фахових виданнях України. Крім того, вони представили доповіді на конференціях різного рівня, взяли участь у міжнародних наукових конференціях стажування та освітніх тренінгах, що свідчить про їх високу наукову активність. Наукові керівники залучені до міжнародних грантових проєктів і програм академічної мобільності, таких як Erasmus+, TEMPUS, MEVLANA, що дозволяє їм співпрацювати з провідними європейськими університетами та залучати аспірантів до спільних досліджень. Зокрема, вони є учасниками проєкту «UKRENERGY» Erasmus+ CBHE, у межах якого відбувається розширення міжнародних дослідницьких контактів та обмін досвідом. Таким чином, наукові керівники аспірантів ОДАБА є активними дослідниками, що підтверджується їх участю у наукових проєктах, регулярними публікаціями у міжнародних виданнях, презентаціями на конференціях та співпрацею у межах міжнародних дослідницьких ініціатив.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності в науковій діяльності науковими керівниками та здобувачами вищої освіти ОДАБА урегульовано нормативно-правовими документами з питань академічної доброчесності: Положенням про організацію освітнього процесу в Одеській державній академії будівництва та архітектури https://odaba.edu.ua/upload/files/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2.pdf ; Кодексом академічної доброчесності https://odaba.edu.ua/upload/files/kodeks_dobrochesnosti_1.pdf ; Положенням про порядок присудження ступеня доктора філософії в Одеській державній академії будівництва та архітектури та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії https://odaba.edu.ua/upload/files/ODABA_polozhennya_doktor_filosofii.pdf . Перевірки на антиплагіат підлягають усі дисертаційні роботи, наукові статті у збірниках академії та інші наукові праці. Питаннями урегулювання питань щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та НПП ОДАБА функціонує постійно діюча комісія з питань етики й академічної доброчесності. Для популяризації та недопущення порушень щодо доброчесності проводяться семінари (http://er-ogasa.od.ua/seminar_publicacii/). У разі порушення академічної доброчесності в ОДАБА передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності відповідно. Виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні наукового ступеня https://odaba.edu.ua/upload/files/ODABA_Polozhennya_pro_poryadok_prisudzhennya_PhD.pdf Виявлення порушень академічної доброчесності керівниками здобувачів вищої освіти за рішенням Вченої ради ОДАБА ці керівники можуть бути відсторонені від керівництва науковими роботами здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Під час реалізації ОНП фактів порушення академічної доброчесності серед ні здобувачів вищої освіти, ні серед НПП, задіяних у реалізації ОНП, не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Академія створює належні умови для проведення наукових досліджень аспірантами, їх апробації та інтеграції у міжнародну академічну спільноту. Заклад забезпечує доступ до наукових конференцій, спеціалізованих інформаційних ресурсів, бібліотечних фондів і ресурсів, а також підтримує аспірантів у публікаційній та

дослідницькій діяльності. Активність наукових керівників підтверджується їх участю у міжнародних грантових проєктах, численними публікаціями у престижних наукових виданнях та регулярною презентацією досліджень на конференціях. Позитивні практики ОДАБА: 1. Розвиток міжнародної академічної мобільності. Академія активно залучає аспірантів та їхніх керівників до програм Erasmus+, TEMPUS, MEVLANA, що дає можливість стажування та наукової співпраці з університетами Європи. Це розширює можливості аспірантів у публікаційній діяльності та міжнародних проєктах. 2. Регулярна апробація наукових досліджень. Аспіранти мають можливість публікувати свої результати у виданнях, що входять до Scopus і Web of Science, брати участь у конференціях та тематичних наукових семінарах. Це сприяє якісному опрацюванню їхніх дисертацій та налагодженню професійних контактів.

Недоліки

Відсутність власного фахового видання з напрямку підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Академія має власні наукові видання, проте вони переважно орієнтовані на будівельну тематику. Це ускладнює публікацію аспірантів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у внутрішніх академічних журналах, що може впливати на швидкість та доступність апробації їх досліджень. Нерівномірна інтеграція аспірантів у міжнародні дослідницькі проєкти. Хоча Академія бере участь у міжнародних програмах Erasmus+ та TEMPUS, серед аспірантів немає активної зацікавленості у долученні до спільних міжнародних досліджень або про їх включення до міжуніверситетських дослідницьких груп. Це може свідчити про недостатню активність аспірантів у міжнародній науковій спільноті.

Рекомендації

Створення спеціального розділу в одному з власних фахових видань з напрямку економіки та управління будівельними проєктами. Академії варто ініціювати створення спеціального розділу в існуючих фахових наукових виданнях, що буде орієнтований на дослідження в сфері менеджменту будівельних проєктів. Це дозволить аспірантам спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» оперативно публікувати результати своїх досліджень, що сприятиме їх апробації та підвищенні показників цитованості. Варто розширити співпрацю з іноземними університетами та дослідницькими центрами в дистанційному форматі, формуючи міжуніверситетські дослідницькі групи, до яких залучатимуться аспіранти. Доцільним є створення внутрішньої програми підтримки участі аспірантів у міжнародних наукових проєктах та грантових конкурсах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx - Додаток до Звіту ЕГ.pdf</i>	nQWO5bTph3bNPeqh/Qmq/mdIcgWVg4oRmaI+m MAuGXo=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кузьменко Оксана Василівна

Члени експертної групи

Кизенко Олена Олександрівна

Диха Валерій Валерійович